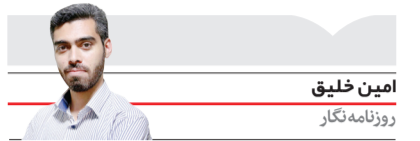

«فرهخیگان» ورود شورای عالی انقلاب فرهنگی به مساله سربازی را بررسی کرد

نظرسنجی از سرواکنی درباره سربازی!

امین خلیق
روزنامه نگار

«کشیدن ۱۴ دندان برای فرار از سربازی» تیرتی عجیب، اما واقعی که یکی از راه‌های فرار از سربازی است. سربازی سال‌هاست به یک چالش برای پسران تبدیل شده. حقوق پایین، زمان نسبتاً طولانی آن و... از جمله ایراداتی است که همواره به طرز سربازی در ایران وارد شده است، هرچند گاهی درباره افزایش حقوق سربازی یا تشویق‌هایی برای آن صحبت‌هایی می‌شود، اما شرایط آن هنوز فرقی خاصی نکرده است. این روزها موضوع سربازی حتی بر کنکور هم سایه انداخته، عده‌ای معتقدند یکی از دلایل ادامه تحصیل پسران، نه برای درس و کار بلکه برای فرار از سربازی است. سربازی شتری است که دم در هر خانه‌ای می‌خوابد، اما به نظر می‌رسد پسران ترجیح می‌دهند با درجه بالاتری وارد سربازی شوند تا کمتر یا کارهایی چون «پاس دادن»، «سر دکل رفتن» و... درگیر شوند و شاید تا پایان تحصیل فرجی نشده و آنها بتوانند معافیت خود را بگیرند. این امر سبب شد موضوع کنکور، ادامه تحصیل و سربازی به هم مرتبط شوند و منتقدان مجدداً این مقوله‌ها را از ریاضی کنند.

از کنکور تا سربازی

ششم مهرماه بود که سیدسعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از ورود این نهاد به موضوع کنکور صحبت کرد، او در یک برنامه تلویزیونی کنکور را مساله‌ای ملی بیان کرد که باید تکلیفش تا پایان سال ۹۸ مشخص شود. او گفت: «در این زمینه از راه جدی داریم و معاونت خط‌مشی‌گذاری ستاد علم و فناوری این را به عنوان اولویت نخست مدنظر دارد. الان کنکور یک مساله ملی است، تلاش می‌کنیم در ۶ ماه آینده به مدل قطعی رسیده و با هم‌راهی مجلس آن را به نتیجه برسانیم، دولت نیز باید اراده لازم را داشته باشد.» هرچند تعیین تکلیف شدن کنکور تا پایان سال ۹۶ یعنی ۶ ماه پس از سخنان عاملی، بعید به نظر می‌رسید، اما جلسات این شورا برای بررسی کنکور یک هفته پس از سخنان عاملی یعنی ۱۳ مهرماه آغاز شد. جلسات چهارگانه‌ای که قرار بود به بررسی کنکور از زوایای مختلف بپردازد. اولین نشست با حضور موسسات و اندیشکده‌های مربوط به کنکور از جمله مرکز تحقیقات سیاست علمی و مرکز مطالعات علمی ریاست جمهوری، دومین نشست با حضور نمایندگان و روسای دانشگاه‌ها، سومین نشست با حضور مدیران مدارس و چهارمین جلسه که با حاشیه‌هایی نیز همراه بود با مدیران موسسات آموزشی و ناشران کتاب‌های کمک‌درسی برگزار شد. در حالی که عده‌ای مخالف حضور موسسات آموزشی که به عنوان مافیای کنکور شناخته می‌شوند، بودند، اما شورای عالی انقلاب فرهنگی با این نگاه که باید برای بررسی مشکل کنکور نظرات مختلف را مورد کندوکاو قرار داد، از برگزاری چهارمین نشست تخصصی بررسی کنکور دفاع کرد. در یکی از همین جلسات بود که ابراهیم سوزنجی، معاون خط‌مشی‌گذاری و راهبردی اجرای ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی آب پایی را در استان داوطلبان کنکور ریخت و تعیین تکلیف کنکور را به معنای حل مساله کنکور در سال آینده ندانست و گفت: «دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در مصاحبه خود گفت تا آخر اسفند تکلیف کنکور مشخص می‌شود، اما این سخن به آن معنا نیست که سال آینده کنکور حذف می‌شود بلکه سیاست‌های لازم برای ساماندهی موضوع کنکور به تصویب خواهد رسید.» در دومین جلسه از نشست بررسی کنکور که با حضور روسای دانشگاه‌ها برگزار شد، موضوع سربازی هم مطرح شد و همین امر سبب آغاز بحث‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی پیرامون سربازی را به عنوان یکی از مشکلات پیش‌روی دانش‌آموزان و آن را از دلایل دانش که داوطلبان را مجبور به ورود به رشته‌هایی می‌کند که عملاً به آنها علاقه‌ای ندارند، او در این مورد گفت: «ما باید به دانش‌آموزان اجازه انتخاب بیشتری بدهیم و فرصت زیادی در اختیار آنها قرار دهیم، براین اساس باید مجموعه‌ای از انتخاب‌های دانش‌آموزان تدوین و به دانشگاه مقصد ارائه شود تا دانشگاه براساس علاقت و توانمندی‌های دانشجو

بتواند برای آینده وی برنامه‌ریزی کند.» احمدآبادی ادامه داد: «مساله سربازی دانش‌آموزان در صورت عدم قبولی در دانشگاه از مسائلی است که معضل خانواده‌ها شده است.» عاملی با اشاره به مطرح شدن مشکل سربازی دانش‌آموزان در جلسه خواستار همکاری با ستادکل نیروهای مسلح شد تا فرجه‌ای دو ساله به آنها برای ورود به کنکور داده شود، وی در این خصوص گفت: «اگر بتوانیم با همکاری ستادکل نیروهای مسلح اضطراب سربازی را از میان دانش‌آموزان برداریم و مدتی به دانش‌آموز مهلت دهیم تا امکان امتحان مجدد را داشته باشد و رشته مورد علاقه خود را انتخاب کند، در این صورت بخشی از مضلات ورود نامناسب دانش‌آموزان به دانشگاه‌ها را رفع کرده‌ایم.» عاملی ادامه داد: «در حال حاضر ما در سه مقطع یعنی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری داوطلبان مرد را بین قبولی در کنکور یا رفتن به سربازی مخیر کرده‌ایم، این مساله به خودی خود اضطراب‌آور است و ممکن است افراد را در مسیر کاذبی قرار دهد، به طور مثال انتخاب موقت

یک رشته که اولویت فرد نیست و صرفاً برای تأخیر در رفتن به سربازی است. لذا دادن فرجه دو ساله این شرایط را فراهم خواهد کرد که فرد فرصت امتحان مجدد داشته باشد یا اگر هم اولویت را در سربازی دید، داوطلبانه به سربازی برود.» عاملی در ادامه تأکید کرد: «البته تصمیم‌گیرنده نهایی در این حوزه ستادکل نیروهای مسلح است ولی می‌توان در این حوزه همفکری داشته و سازوکار یکپارچه‌ای را به وجود بیاوریم.» تنها ۲۴ ساعت پس از این اظهار نظر عاملی، موسی کمالی، رئیس اداره سرمایه‌انسانی سرباز ستادکل نیروهای مسلح نسبت به پیشنهاد افزایش سن سربازی به ۲۰ سال واکنش نشان داد و گفت: «هر طرح و ایده‌ای برای سربازی، ابتدا باید به ستادکل نیروهای مسلح ارائه شده و اقدامات کارشناسی و بررسی‌های لازم در مورد آن انجام شود.» او عملاً طرح افزایش سن سربازی تا ۲۰ سالگی را حتی مربوط به قانون فعلی دانسته و گفت: «در حال حاضر سن سربازی در کشور حدود ۱۹ سالگی است و از طرف دیگر دارندگان مدرک دیپلم یک‌سال فرصت دارند وضعیت سربازی خود را مشخص کنند که به‌عبارتی دیگر فرد مشمول پس از دریافت دیپلم تا ۲۰ سالگی فرصت دارد وارد دانشگاه شود، یعنی می‌تواند دوبار در کنکور شرکت کرده و فرصت پذیرش در رشته دانشگاهی مورد علاقه‌اش را داشته باشد.» البته کمالی کنکور را در کل بی‌ارتباط با سربازی عنوان کرد و گفت: «با این شرایط

شورای عالی انقلاب فرهنگی و نظرسنجی برای سربازی

هرچند به نظر می‌رسید اظهار نظر کمالی پایانی به بررسی سربازی توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی باشد، اما پنجم دی ماه بود که دفتر معاونت خط‌مشی‌گذاری ستاد علم و فناوری شورای عالی انقلاب فرهنگی با طرح سوال‌هایی اقدام به ارزیابی مساله سربازی - کنکور کرد. در این پرسشنامه بعد از چند سوال ابتدایی درباره مقطع تحصیلی، سن، دانشگاه و شماره دانشجویی، به سه سوال اصلی در رابطه با کنکور و سربازی خواهید رسید. در سوال اول آمده است: «برنامه شما پس از فارغ‌التحصیلی، از مقطع فعلی تحصیل، کدام است؟» ۱- رفتن به سربازی، ۲- ورود به بازار کار، ۳- ادامه تحصیل در ایران، ۴- غیر از اینها و ۵- ادامه تحصیل در خارج» در سوال بعدی نیز آمده است: «تصمیم شما در مقطع کنونی خود، کدام یک مهم‌تر است؟» ۱- رفتن به خدمت نظام وظیفه، ۲- دلایل اقتصادی (تظری یافتن شغل بهتر در آینده)، ۳- دلایل سیاسی- اجتماعی (تظری پیدا کردن شأن اجتماعی)، ۴- علاقه به علم و آموزش (و ادامه کار در این حوزه) و ۵- سایر دلایل و در سوال پایانی نیز آمده است: «اگر گزینه ۱ را در سوال قبل انتخاب کرده‌اید، در کدام یک از این حالت‌ها، درس خواندن را ادامه نمی‌دید؟ (می‌توانید دو گزینه را انتخاب کنید یا هیچ کدام). در غیر این صورت گزینه هیچ کدام را انتخاب کنید.» اگر سربازی یک سال فرجه بیشتر داشت (یعنی تا دو سال)، ۲- اگر مدت زمان سربازی یک سال بود، ۳- اگر دوره سربازی کاملاً حرفه‌ای بود و کار متناسب با حرفه را به جای سربازی معمول انجام می‌دادم و ۴- هیچ کدام.» نتایج این پرسشنامه یک‌روزه را ابراهیم سوزنجی هفتم دی ماه منتشر کرد، نتایجی که تأثیر سربازی بر کنکور و ادامه تحصیل دانشجویان را نشان می‌داد. او با بیان آنکه ۷۸٪ نفر از دانشجویان به این سوال‌ها پاسخ داده‌اند،

به نظر نمی‌رسد دغدغه سربازی بتواند برای کنکورهای مشکل ایجاد کند، چرا که تسهیلات لازم برابر قانون و مقررات به این افراد ارائه شده است. به همین دلیل می‌توان گفت پیشنهاد مطرح شده عملاً وجود داشته و کسانی که دغدغه کنکور داشته باشند تا ۲۰ سالگی و حتی در موارد خاصی که در بالا گفته شد تا ۲۱ سالگی می‌توانند برای شرکت در کنکور اقدام کنند.»

سوال اصلی در رابطه با کنکور و سربازی خواهد رسید. در سوال اول آمده است: «برنامه شما پس از فارغ‌التحصیلی، از مقطع فعلی تحصیل، کدام است؟» ۱- رفتن به سربازی، ۲- ورود به بازار کار، ۳- ادامه تحصیل در ایران، ۴- غیر از اینها و ۵- ادامه تحصیل در خارج» در سوال بعدی نیز آمده است: «تصمیم شما در مقطع کنونی خود، کدام یک مهم‌تر است؟» ۱- رفتن به خدمت نظام وظیفه، ۲- دلایل اقتصادی (تظری یافتن شغل بهتر در آینده)، ۳- دلایل سیاسی- اجتماعی (تظری پیدا کردن شأن اجتماعی)، ۴- علاقه به علم و آموزش (و ادامه کار در این حوزه) و ۵- سایر دلایل و در سوال پایانی نیز آمده است: «اگر گزینه ۱ را در سوال قبل انتخاب کرده‌اید، در کدام یک از این حالت‌ها، درس خواندن را ادامه نمی‌دید؟ (می‌توانید دو گزینه را انتخاب کنید یا هیچ کدام). در غیر این صورت گزینه هیچ کدام را انتخاب کنید.» اگر سربازی یک سال فرجه بیشتر داشت (یعنی تا دو سال)، ۲- اگر مدت زمان سربازی یک سال بود، ۳- اگر دوره سربازی کاملاً حرفه‌ای بود و کار متناسب با حرفه را به جای سربازی معمول انجام می‌دادم و ۴- هیچ کدام.» نتایج این پرسشنامه یک‌روزه را ابراهیم سوزنجی هفتم دی ماه منتشر کرد، نتایجی که تأثیر سربازی بر کنکور و ادامه تحصیل دانشجویان را نشان می‌داد. او با بیان آنکه ۷۸٪ نفر از دانشجویان به این سوال‌ها پاسخ داده‌اند،

نظرسنجی تنها با سه سوال!

هرچند به نظر می‌رسید نظرسنجی انجام شده توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدامی جهت مشخص شدن ارتباط کنکور و سربازی باشد، اما جامعه آماری و سوالات مطرح شده در این پرسشنامه نشان داد نمی‌تواند به این نظرسنجی اتکای کاملی داشت. نظرسنجی این سازمان آنچنان در بی‌خبری صورت گرفت که تنها ۰/۰۲ درصد از دانشجویان پاسخ‌های خود را برای این سازمان ارسال کرده‌اند. از طرفی این نهاد قصد داشت تنها با سه سوال به مقصود خود یعنی تأثیر یا عدم تأثیر سربازی در کنکور برسد که به لحاظ روش تحقیق امر غیرممکنی است. این تحقیق با جامعه آماری و سوالات استاندارد می‌توانست راهگشای شورای عالی انقلاب فرهنگی و سایر سازمان‌ها از جمله نظام وظیفه باشد، اما به نظر می‌رسد تعجل این شورا در به نتیجه رساندن موضوع کنکور تا پایان سال باعث شده روند استانداری در بررسی کنکور صورت نگیرد، این درحالی است که افراد بسیاری پیرامون عجله پیرامون بررسی کنکور هشدار داده بودند. از طرفی مشخص نبودن مسئولیت شورای عالی انقلاب فرهنگی در زمینه سربازی باعث شده به طرز چنین سوالات‌هایی و نتایج آن با شک و تردید نگاه شود. از آنجا که تصمیمات پیرامون سربازی با نیروهای مسلح است باید اولین گفت‌وگوها نه در میدان نظرسنجی بلکه در بخش و آگاهی مسئولیت‌ها انجام شود تا پس از بررسی‌های انجام شده با حرف و حدیثی رویه رو نشویم. با تمام این تفاسیر می‌توان امید داشت که طرح‌های جایگزین سربازی مورد بررسی قرار بگیرد، زیرا موضوع فرار از سربازی آنچنان بالا گرفته است که کمالی، سخنگو و مشاور عالی قرارگاه مهارت‌افزایی سرباز ستادکل نیروهای مسلح نیز از معافیت گرفتن فرزند خود براساس قانون‌های مشکل‌دار می‌گوید. اما مهم‌ترین سوال آن است که چه کسی باید پیرامون سربازی تصمیم‌گیری کند.

هرچند به نظر می‌رسید نظرسنجی انجام شده توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدامی جهت مشخص شدن ارتباط کنکور و سربازی باشد، اما این پرسشنامه نشان داد نمی‌تواند به این نظرسنجی اتکای کاملی داشت

هرچند به نظر می‌رسید نظرسنجی انجام شده توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدامی جهت مشخص شدن ارتباط کنکور و سربازی باشد، اما این پرسشنامه نشان داد نمی‌تواند به این نظرسنجی اتکای کاملی داشت

فارغ‌التحصیلان
دانشگاه‌های دولتی
در سال ۱۳۹۶

۱۱۱۰۷

نفر دوره کاردانی

۲۵۳۸۵۸

نفر دوره کارشناسی

۱۸۵۱۵

نفر دوره کارشناسی ارشد

۵۷۹۷

نفر دوره دکتری حرفه‌ای

۸۸۵۲

نفر دوره دکتری تخصصی

۴۳۱۳۲

نفر مجموع فارغ‌التحصیلان

۳/۵۵

درصد در دانشگاه‌های دولتی

مهلت ثبت نام آزمون دستیاری تمدید شد

ثبت نام برای شرکت در چهل و هفتمین دوره آزمون پذیرش دستیار رشته‌های فوق تخصصی بالینی پزشکی که از روز اول دی ماه جاری از طریق سایت مرکز سنجش آموزش پزشکی آغاز شده، روز نهم دی ماه پایان می‌یابد. بنابر اعلام مرکز سنجش آموزش پزشکی برای ثبت نام در این آزمون مهلت مجددی در نظر گرفته شده است. ثبت نام چهل و هفتمین دوره آزمون پذیرش دستیار تخصصی از شنبه چهاردهم تا دوشنبه شانزدهم دی ماه به مدت سه روز برای آخرین بار تمدید خواهد شد. سی و هفتمین دوره پذیرش دستیار رشته‌های فوق تخصصی بالینی پزشکی در روز پنجشنبه سوم بهمن ۹۸ برگزار می‌شود و کارت ورود به جلسه در روزهای سه شنبه و چهارشنبه اول و دوم بهمن ۹۸ به صورت اینترنتی در دسترس داوطلبان قرار می‌گیرد.

در برخی دانشگاه‌ها مراکز حوزوی ایجاد می‌شود

منصور غلامی، وزیر علوم در آیین افتتاح نمایشگاه تخصصی - دانشی گفت‌مان انقلاب اسلامی «ویژه آثار برگزیده و برتر علوم انسانی - اسلامی» با اشاره به تأسیس مراکز حوزوی در برخی دانشگاه‌ها و تحصیل دانشجویان در این مراکز در اواخر هفته، گفت: «با توجه به لزوم شناخت کامل از ظرفیت‌های علمی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، هر چقدر شرایط همکاری مشترک اساتید بیشتر فراهم شود، قطعاً گسترش همکاری‌ها و تعمیق روابط علمی بیشتر خواهد بود.» او افزود: «امروز دانشگاه‌های کشور توفیقات فراوانی در صنایع مختلف بهره‌برنده در صنایع دفاعی کشور کسب کرده و متولی بخش عمده‌ای از پروژه‌های صنایع دفاعی، دانشگاه‌ها بوده‌اند.» وزیر علوم با اشاره به پیشرفت علمی کشور در حوزه‌های نانو، زیست‌فناوری و ماهواره گفت: «در بخش علوم انسانی نیز اساتید زنده‌ای در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه داریم که یکی از موارد همکاری‌های مشترک همین بخش است که ان شاءالله آثار و تبعات به گونه‌ای پیش برود که نتایج آن در اختیار همه طالبان علم و دانش قرار گیرد.»

نرم افزار و میز الکترونیکی کالبدشکافی / تشریح یار / رونمایی شد

نرم افزار کالبدشکافی و میز الکترونیکی تشریح یار که توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهیه و ساخته شده است، رونمایی شد. میز الکترونیکی کالبدشکافی تشریح یار به همراه نرم افزار آن دارای ویژگی منحصر به فرد برای آموزش دانشجویان علوم پزشکی در رشته‌های مختلف است. در این نرم افزار دیتابیس آموزشی آناتومی با بیش از ۲۰۰ مدل و جسد واقعی انسان و بیش از ۳۰۰ هزار قطعه آناتومی با قابلیت آناتومی و پشتیبانی از واقعیت مجازی و واقعیت افزوده تولید شده است. این نرم افزار که از نمونه‌های آمریکایی و آلمانی خود قابلیت‌های بیشتری دارد، می‌تواند تمامی تصاویر رادیولوژی، ام آر آئی و سی تی اسکن همراه جسد را برای آموزش در اختیار کاربر قرار دهد. بیش از پنج هزار مدل جهت آموزش تخصصی آناتومیک و رادیولوژیک بیماری‌ها، مدل منحصر به فرد آموزش تخصصی مغز و اعصاب، کینتیک و قابلیت تعاملی بالا با اجساد و شبیه‌سازی بیش از ۱۵۰ مدل حرکتی سیستم اسکلتی - عضلانی بدن انسان از جمله ویژگی‌های این نرم افزار و میز الکترونیک است.